ตำนานวันเก้าก๋อง ตอนที่ ๑

ผู้ประพันธ์ ไพรแก้ว อนุมัติ

จักไขก๋าร ต๋ำนานเงื่อนเก๊า คนแก่คนเฒ่า เปิ้นเล่าลือปั๋น
ฮีตฮอยเฮานี้ ตี้นับถือกั๋น หามื้อหาวัน มีกั๋นตั๋วห้อง
เยียะก๋ารใดกา ภัยบ่มาต้อง เพราะถูกทำนอง ฮีตเก๊า

เสียศพนั้นกา นานมาแต๊เล้า จักนำศพเข้า เผาไฟ
วันเก้าก๋องนั้น มันขึดเหลือใผ บ่ดีจั๊กไป นำศพออกบ้าน
ต๋ำนานมีเมิน เปิ้นเล่ากล่าวต้าน นิยายโบราณ สืบไว้

มีญิงหนึ่งนา หน้าต๋าบ่ไร้ มาได้กู้ข้าง สามี
กำเดียวแต๊ตั๊ก มากนักดีหลี ได้พร้อมกั๋นที เจ็ดคนฮ่วมห้อง
จื้อนางตั๋ณหา ต๋ำนานกล่าวต้อง เป๋นนิยายนาน กล่าวจี๊

ตึงเจ็ดผัวนาง บ่หมางหลีกลี้ ยินดีฮ่วมบ้าน จายคา
สามีน้องไท้ ซ้ำไร้เก๋สา ผมหัวนั้นกา บ่หมีสักเส้น
หัวล้านโมง-โมง หมดจดเลี้ยนเกลี้ยง เหมือนกับปิมเดียว กั๋นแต๊

ทำกินกันไป บ่ได้ท้อแท้ เข้าป่าผ่าไม้ หลัวฟืน
มีวันหนึ่งนั้น เป๋นก๋รรมสุดฝืน เซาะหลัวหาฟืน ปะเห็ดใหญ่-หน้อย
ตึงบานตึงจี๋ ออกดีเป็นถ้อย ปากั๋นลองกอย เก็บไซ้

เอามาต้มยำ กิ๋นลำแต๊ใบ๊ ปอตกถึงไส้ วำวาย
ผัวนางตึงเจ็ด กิ๋นยำเห็ดต๋าย เมื่อเมียมันไป ธุระนอกบ้าน
ปี๊กมาหันผัว แม่บัวไกวก้าน หัวใจ๋นงคราญ สั่นยวะ

ตึงเจ็ดผัวนาย ได้มรณะ กินเห็ดเบื่อหั้น ต๋ายลง
ด้วยตุกข์เหลือตี๊ บ่มีเงินปลั๋ง ศพผัวหัวอง เจ็ดคนผัวเจ้า
เลยออกอุบาย เนอนายน้องเหน้า เอาศพหกคน ผัวน้อง

เอาซ่อนไว้กา บ่จ๋าปากป๊อง ซุกไว้ในห้อง หอเฮือน
เหลือหนึ้งศพนั้น นอนหั้นกล๋างเติ๋น แล้วฟั่งลงเฮือน เปื้อไปเซาะจ้าง
สัปปะเหรอมา ฟู่จ๋ากล่าวอ้าง ตกลงรากา กั๋นนั้น

กันฝังศพกา ขอจ๋าถี่ซั้น ขอฝังแม่นหมั้น เลิ้กลง
กลั๋วผีผัวข้า ซ้ำว่าต๋ายโหง กลั๋วผีหัว-อง ฟื้นคืนมาได้
บทนี้ขอลา ยอสากราบไหว้ ปล๋งวาทวางลง เต้านี้

บทสองละคร เดิมออนก่อนกี๊ จักเล่าต่อหื้อ ปั๋นฟัง
กล๋อนเอวัง หยั้งเหียเต้าอี้ เต้านี้สู่กั๋นฟัง ก่อนแหล่นายเฮย

ตำนานวันเก้าก๋อง ตอนที่ ๒

จักไขกล๋อน เมื่อต๋อนตี้แล้ว แม่ราร่างแคล้ว ข้าจักไขสาร
จักอู้เงื่อนเก๊า ตี้ได้เล่าขาน แต้มเป๋นต๋ำนาน สืบสานแต่ต้น
ครูบาอาจ๋ารย์ เล่าขานสืบส้น อัปปะมงคล ยิ่งนัก

วันเก้าก๋องกา ขออย่าลากจั๊ก เอาศพออกบ้าน หอเฮือน
โบราณว่าไว้ เปิ้นได้กล่าวเตื๋อน บ่ว่าเป๋นเดือน แฮมหรือออกหั้น
สิบค่ำบ่เอา เก้าแถมแม่นหมั้น บ่ดีรีบยัน ฟั่งฟ้าว

คนอยู่หลังหนอ จ้างบ่จื้นย้าว จักตุกข์โศกเศร้า ปายลูน
นิตานเล่าไว้ บ่ได้หายสูญ แม่แสงวิตูน ฝั่งศพผัวเจ้า
สับปะเหร่อมา ฝังผัวน้องเหน้า ขอฝังเลิ้กลง กล่าวย้ำ

ตัดหนามถมตวย ด้วยไม้ยันก๊ำ เวลาใกล้ค่ำ ยามแลง
สับปะเหรอนั้น ก่ฟั่งจัดแจ๋ง หวังได้คำแดง รางวัลก้าจ้าง
ศพแรกฝังไป บ่ได้สะล้าง ปิดบอกปั๋นนาง กล่าวจี๊

นางแต่งตกใจ๋ ใยศพหลีกลี้ มานอนอยู่นี้ กล๋างเฮือน
สัปปะเหรอนั้น มันงึ๊ดเหลือเกิ๋น ขุดฝังจาดเมิน ยังลุกมาได้
เลยแบกศพสอง บ่าหมองหม่นไหม้ นำไปฝังใน ป่าจ๊า

เมื่อฝังแล้วหนอ บ่เหน็ดเหนื่อยล้า แล้วรีบอว่ายหน้า ปิ๊กคืน
บอกหื้อนางฮู้ อู้ตึงบ่ขืน ฝังท่วมหัวยืน บ่ใจ้กล่าวแก้
แต่ว่าศพขอน ยังนอนแต๊แหล้ ยังค้างอยู่หั้น แถมกา

สัปปะเหรอก่ ตึงบ่กังขา ฟั่งแบกศพมา แล้วฝังจนเสี้ยง
หกศพผ่านไป ใจ๋บ่หมดเหมี้ยง ตี้ได้ลำเลียง ฝังมิด
แล้วฟั่งปิ๊กมา ขอจ๋ากล่าวคิด อามิสสินจ้าง รางวัล

ปอมาถึงตี้ นางจี้หื้อหัน ศพยังนอนจัน อยู่หั้นล้างหง้าง
เป๋นเวรมาต๋ำ หรือกั๋มบาปสร้าง หื้อศพผัวนาง อว่ายปิ๊ก
สัปปะเหร่อมัน บ่ตันได้คิด ว่าเป็นเหลี่ยมอั้น อุบาย

นางจุ๊หลอกใจ๊ ฝังศพผัวหลาย ทำเป็นลวดลาย ว่าศพปิ๊กบ้าน
บทนี้ไขมา วาจ๋ากล่าวต้าน อย่าฟั่งรำคาญ เน้อไท้
ขออดถ้าฟัง บทสามกล่าวไว้ เรื่องเก้าก๋องหั้น รอฟัง

กล๋อนเอวัง ยั้งเหียมอกอี้ เต้านี้สู่กันฟัง ก่อนแหล่นายเฮย.

ตำนานวันเก้าก๋อง ตอนที่ ๓

แต้มอักษร เป๋นกล๋อนค่าวจ๊อย จากตั๋วม่อนน้อย ใจ้อวดฮู้หลาย
ความประสงค์หลัก เปื้อจักขยาย หื้อเด็กญิง-จาย รุ่นหลังฮู้แจ้ง
บ่ใจ้ว่าผม ยกตนข่มแถ้ง มาอวดแสดง ความฮู้

ผดุงต๋ำนาน สืบสานส่งยู้ ด้วยใจ๋จื้นสู้ ยินดี
นิตานเล่าไว้ บ่ได้เคืองขี ศพผัวนารี ตัณหาน้องเหน้า
ยังเหลือแถมคน บนเติ๋นเฮือนเจ้า บ่ได้เอาไป ขว้างซัด

นอนอยู่หั้นกา สองต๋าแม่นตั๊ด สับปะเหร่อหยื้อ กอยแยง
มันงึ๊ดแต๊ไบ๊ ผีได้แถลง ผีผัวคำแปง ขอนายน้องหล้า
ปิดมาแถมนอ กำนี้ลอข้า จักเอาเผาดา บ่ไว้

แบกศพมาตำ ฟั่งก๋ำเอาไม้ หลัวก๋องใหญ่ได้ ปอดี
เอาศพขึ้นก๊าง ดางไฟจี่ผี ต๋าวันก่ดี ใกล้ค่ำเนอเจ้า
เผาศพแล้วกา ฟั่งดาจะเข้า ขอเอาสตางค์ ก้าอิด

เตียวไปบ่ไกล๋ ใจ๋สั่น หวิด-หวิด ซ้ำหันใส่อั้น ไผกา
เตียวไปก่อนนั้น บ่ปากบ่จ๋า ผ่อเนื้อตั๋วนา เป๋นหมิ่นหมดเสี้ยง
ผ่อผมบนหัว ก็หมดเลี้ยนเกลี้ยง มันผ่อคล้ายเคียง กับศพ

ตี้เฮาเผาไป เป๋นใดจะลบ จักหนีปิ๊กบ้าน กลับคืน
สุดแสนโก๋ธะ โมโหสุดฝืน หันคนเผาฟืน เป๋นผีลุกได้
ตาวันนั้นลอ ปอตกต่ำใต้ แสงมันวุยวาย ซุ้มซู้

คนเผาถ่านมัน บ่หันบ่อู้ เตียวก๋ายตั๊ดหั้น ปอดี
สับปะเหร่อนั้น นึกว่าผี ผัวของนารี จักหนีปิ๊กบ้าน
มันฟั่งเข้าไป บ่ได้กลัวหย้าน ด้วยความรำคาญ ยิ่งนัก

เมื่อเข้าไปหา ตึงบ่จ๋าตั๊ก หวังเอาจี่ลื้ม เผาไฟ
คนเผาถ่านนั้น มันซ้ำตกใจ๋ ถูกกอดหวันไป ใกล้ไฟก๋องหั้น
กอดหวันกลมเกลียว เหมือนเกลี๋ยวเจื้อกฟั้น ก่เลยบ่ตัน ได้มึ้ง

ตกใส่ก๋องไฟ เอ่าไหม้หมดลึ้ง ต๋ายตึงสองหั้น ตวยไป
นับรวมเบ็ดเสร็จ เจ็ดผัวกู้ใจ๋ ตัณหาทรามวัย นับได้เป๋นเก้า
เลยเล่าลือกั๋น เป๋นวันโศกเศร้า บ่นิยมเอา มาใจ๊

เป็นวันเก้าก๋อง ปี้น้องจ๋ำไว้ ขอจ๋งอย่าได้ ทำเลย
เผาศพวันนี้ บ่ดีแต๊เหย จ่างตกขึดเวย กับคนจาวบ้าน
บ่เจื้อนั้นหนอ ขออย่ากล่าวต้าน ลบหลู่ประจาน เน้อไท้

เป๋นประเพณี เฮามีสืบไว้ หื้อลูกหลานได้ ตวยทำ
กล๋อนระบำ นำมาเต้าอี้ เต้านี้สู่กั๋นฟัง แหล่นายเฮย